

รายงาน

เรื่อง MVC Design Pattern

จัดทำโดย

นางสาวกัญญาณัฐ ภูมิวัตร 620710291

เสนอ

อาจารย์ อรรรรณ เซาวลิต

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 517221 Object-Oriented Software Development

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

การทำโปรเจกต์นี้สำเร็จด้วยดี ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณ อ.ดร.อรรธรณ เซาวลิต ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการทำโปรเจกต์ ที่กรุณาให้แนวคิดและคำแนะนำในการดำเนินงานตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อโปรเจกต์นี้

ประโยชน์อันใดที่เกิดจากโปรเจกต์นี้ย่อมเป็นผลมาจากความกรุณาของท่านดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงใคร่ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คณะผู้จัดทำ

MVC Design Pattern

MVC Design Pattern คือ MVC ย่อมาจาก Model-View-Controller (ตามที่ทุกคนจำ) เป็น Software Design Pattern หรือแนวทางการออกแบบซอฟต์แวร์ บางคนจะเรียกว่าเป็น Framework หรือกรอบการทำงาน ทั้งสองตัวความหมายคล้าย ๆ กันคือ เป็นรูปแบบหนึ่งของการเขียนซอฟต์แวร์ที่ไว้แก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ปัญหาไม่ได้หมายถึง Requirement แต่ปัญหาเกิดที่ตัวการออกแบบซอฟต์แวร์เอง

- **Model (M)** คือส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่ว่าข้อมูลนั้น ๆ จะถูกจัดเก็บในรูปแบบใดก็ตาม ในฐานข้อมูลแบบเป็น Object Class หรือที่นิยมเรียกกันว่า VO (Value Object) หรือเก็บเป็นไฟล์ข้อมูลเลยเมื่อข้อมูลถูกโหลดเข้ามาจากที่ต่าง ๆ และเข้ามายังส่วนของโมเดล ตัวโมเดลจะทำการจัดการเตรียมข้อมูลให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อรอการร้องขอข้อมูลจากส่วนของ Controller
- **View (V) view** คือส่วนของการแสดงผล หรือส่วนที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้งาน (User Interface) หน้าที่ของ view ในการเขียนโปรแกรมแบบ MVC คือคอยรับคำสั่งจากส่วนของ Controller และ End User เริ่มแรกเลยตัว view อาจจะได้รับคำสั่งจาก Controller ให้แสดงผลหน้า Home และเมื่อผู้ใช้งานหน้าเว็บกดปุ่มสั่งซื้อ View จะส่งข้อมูลไปให้ Controller เพื่อประมวลผลและแสดงบางอย่างจาก Action นั้น
- **Controller (C)** คือส่วนของการเริ่มทำงาน และรับคำสั่ง โดยที่คำสั่งนั้นจะเกิดขึ้นในส่วนของติดต่อกับผู้ใช้งานคือ view เมื่อผู้ใช้งานทำการ Interactive กับ UI view จะเกิดเหตุการณ์หรือข้อมูลบางอย่างขึ้น ตัว view จะส่งข้อมูลนั้นมายัง controller ตัว controller จะทำการประมวลผลโดยบางคำสั่งอาจจะต้องไปติดต่อกับ model ก่อนเพื่อทำการประมวลผลข้อมูลอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้วก็จะส่งไปยัง view เพื่อแสดงผลตามคำสั่งที่ end user ร้องขอมา Controller จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่าง Model และ View ให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของ End User มากที่สุด

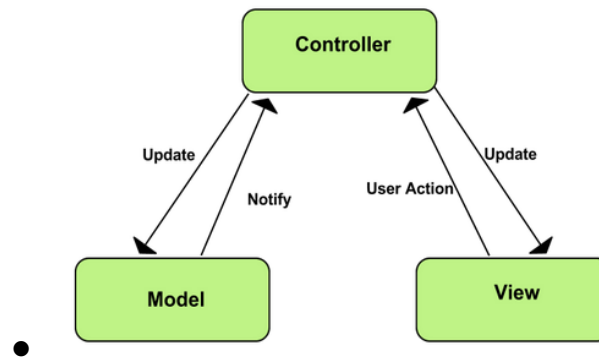
วัตถุประสงค์

เพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ และสัดส่วนมากขึ้น

แนวคิดของ MVC

แนวคิดของ MVC นั้นจะใช้หลักการของ OOP ซึ่งแบ่งการทำงานหลักๆให้เป็นรูปแบบของ object โดยที่ MVC นั้นกำหนดชื่อ object มาให้เรียบร้อยแล้วตามชื่อเลยก็คือ model view controller ซึ่งมีกติกา คือ การทำงานของทั้ง 3 object นี้จะแยกการทำงานอย่างชัดเจนห้ามก้าวก่ายงานกันเด็ดขาด

Model View Controller

การประยุกต์ใช้งาน MVC

อ่านทฤษฎีมาแล้วอาจจะยังไม่เห็นภาพว่าแต่ละส่วนทำงานยังไง งั้นมาลองยกตัวอย่างจากการล็อกอินเข้าสู่ระบบของเว็บไซต์ทั่วๆไปกันเลย

- เริ่มจากผู้ใช้จะติดต่อ V จากนั้น V จะไปบอกกับ C
- C เมื่อได้รับข้อความจาก V จะส่งข้อมูลไปหา M เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- เมื่อ M ได้ยืนยันนั่นจึงติดต่อฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลแล้วส่งผลกลับไปหา C
- เมื่อ C ได้ผลการตรวจสอบมาก็จะดำเนินงานในขั้นต่อไป โดยมี 2 กรณีคือ
  - การล็อกอินสำเร็จ : C สั่งการให้ V ติดต่อผู้ใช้โดยเปลี่ยนหน้าเว็บเป็นหน้าเว็บหลัก
  - การล็อกอินไม่สำเร็จ : C สั่งการให้ V ติดต่อผู้ใช้โดยบอกผู้ใช้งานว่ารหัสผ่าน ผิดพลาด

สุดท้ายแล้วก็อยากให้ทุกคนลองนำ MVC ไปใช้กับการเขียนโค้ดของแต่ละคนดู อาจจะเป็นการลองคิดเล่นๆว่าถ้าเป็นโปรเจกของเราจะแบ่งการทำงานเป็น MVC ยังไงบ้าง หรือจะเอาไปใช้จริงเลย แต่ก็ฝากไว้ว่าการนำ pattern ไปใช้ในการเขียนโค้ดนั้นไม่สูญเปล่าแน่นอน เพราะนอกจากจะทำให้เรากลับมาอ่านโค้ดของเราได้ง่ายขึ้นแล้ว ยังทำโค้ดให้ออกมาเป็นระบบทำให้จัดการได้ง่าย และเป็นการกำหนดแบบแผนให้คนอื่นที่มาร่วมทำงานกับเราทำงานไปในทิศทางเดียวกันได้อีกด้วย

ข้อดีของ MVC

- ประหยัดเวลา สามารถ reuseable code, function ได้ง่าย
- Code แบ่งเป็นส่วนๆ(Structure ดี) อ่านง่าย และหาส่วนต่างๆได้ง่าย
- Maintain ได้ง่ายจากการแบ่ง code ออกเป็นส่วนๆ

ข้อเสียของ MVC

- มีขนาด Project ที่ใหญ่ (Framework จะพ่วงส่วนต่างๆที่เราอาจจะไม่ได้ใช้งานมาให้ด้วย)
- Logic ต่างๆจะไปอยู่ที่ Controller ซึ่งถ้า project ใหญ่ขึ้นจะทำให้ Controller ใหญ่ขึ้นตามไปด้วย
- ต้อง handle data ที่จะส่งไปที่ View เพื่อเวลา render view แล้วจะได้ไม่ error

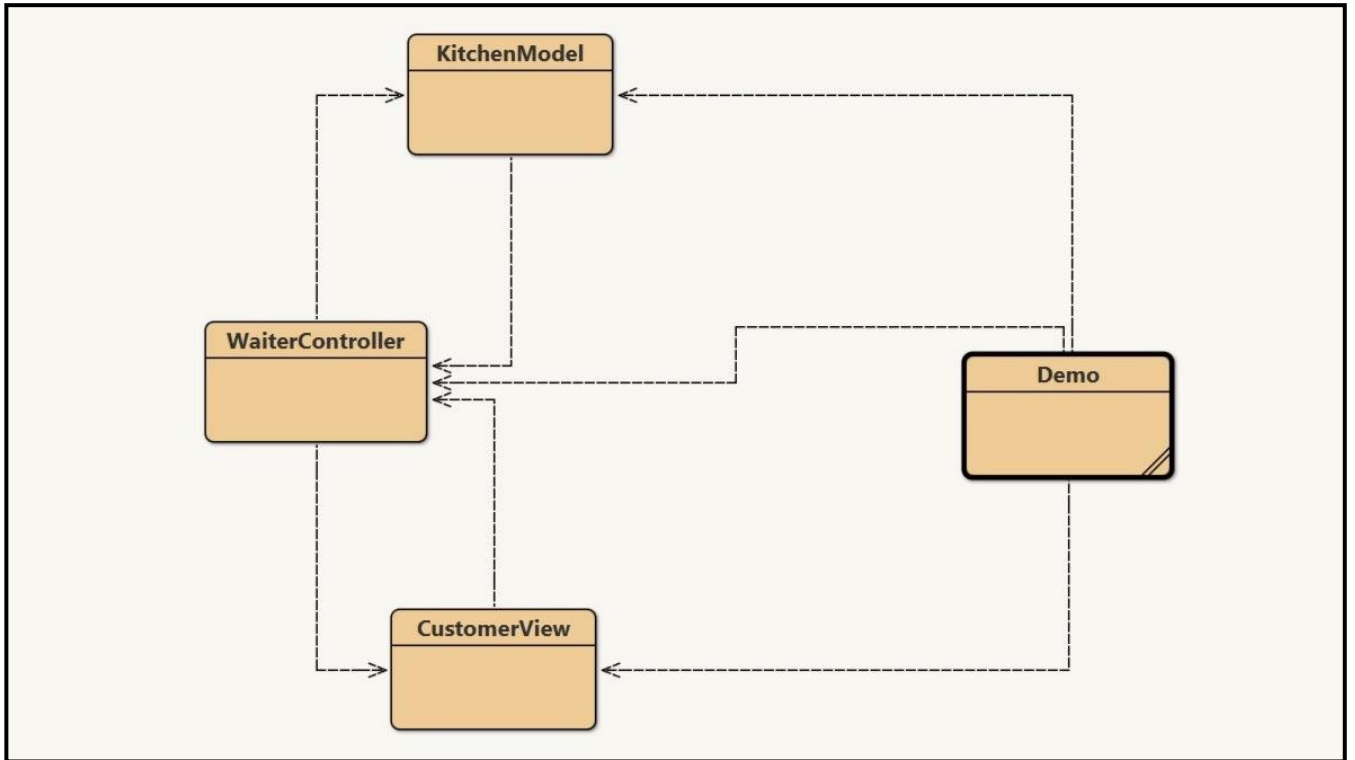
ปัญหา

หากเราอยากขายเดี่ยว เราไปนั่งที่โต๊ะ แล้วตะโกนสั่งลูกค้า ลุงคนขายก็จะไปเตรียมวัตถุดิบ และทำถ้วยเดี่ยวตามที่เราสั่ง จากนั้นเดินมาเสิร์ฟเราที่โต๊ะเสร็จสรรพทุกอย่างลุงทำเองคนเดียวได้ เพราะเป็นร้านเล็ก ๆ แต่หากเป็นร้านอาหารขนาดใหญ่มีจำนวนโต๊ะประมาณ 30 โต๊ะเราจะจัดคน บริหารเวลา และจัดการออเดอร์ได้อย่างไร เพราะยิ่งงานใหญ่ขึ้น ปัญหาจะยิ่งมากขึ้นแน่นอน กระบวนการจะมีมากขึ้น ความสับสนยิ่งมีมากขึ้น

วิธีแก้ปัญา

หากร้านมีขนาดใหญ่ขึ้น แน่นอนว่าลูกค้ามากขึ้น และมีออเดอร์มากขึ้นตามไปด้วย หมายความว่าต้องมีพนักงานเพิ่มขึ้น เช่น มีคนทำครัว มีวัตถุดิบที่เพียงพอ พนักงานเสิร์ฟในจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดของร้านเพื่อบริการลูกค้าได้อย่างสมเหตุสมผลมากขึ้น

Class Diagram

Code ตัวอย่าง

//Model// เป็นคลาสของห้องครัวที่รับตัวแปรวัตถุดิบ และ คำสั่งซื้อของลูกค้ามาเก็บไว้เป็นคลาสแรก และเมธอดการรับคำสั่งซื้อของลูกค้าผ่านพนักงานเสิร์ฟ โดยห้องครัวพร้อมจัดเตรียมอาหารของลูกค้าโดยมีวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใส่ลงไปตามคำสั่งซื้อ

```
public class KitchenModel
{
    private String order;
    private String admixture;
    private WaiterController waiterControl;
    public KitchenModel()
    {
        order = "something";
        admixture = "something";
    }
    public String getOrder(){
        return order;
    }
    public String getAdmixture(){
        return admixture;
    }
    public void recives(String order){
        System.out.println("received order : "+order+" from waiter");
    }
    public void returnOrder(String order){
        System.out.println("return order : "+order+" from waiter");
    }
    public void prepareOrder(String order){
        if(order.equals("noodle")){
            this.order = order;
            this.admixture = "meatball, bean sprout, meat, soup, ramen";
        }else{
            this.order = "something";
            this.admixture = "something";
        }
    }
    public String getPreparedAdmixture(){
        return admixture;
    }
}
```

//Controller// เป็นคลาสของพนักงานเสิร์ฟที่รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า และแจ้งคำสั่งซื้อของลูกค้าให้กับห้องครัว จากนั้นรับอาหารจากห้องครัวไปเสิร์ฟให้กับลูกค้าตามคำสั่งซื้อทุกรายการ

```
public class WaiterController
{
    private CustomerView custView;
    private KitchenModel kitModel;

    public WaiterController(CustomerView custView,KitchenModel kitModel)
    {
        this.custView = custView;
        this.kitModel = kitModel;
    }
    public void takeOrder(String order,String NCustomer){
        custView.restuarant(order,NCustomer);
        System.out.println("waiter received order : "+order+" from "+" "+NCustomer);
        System.out.println("waiter sending order : "+order+" to "+" "+kitModel);
        kitModel.recives(order);
        kitModel.prepareOrder(order);
        kitModel.returnOrder(order);
        System.out.println("waiter received : "+order+" from "+" "+kitModel);
        System.out.println("waiter sending : "+order+" to "+" "+NCustomer);

        String admixture = kitModel.getAdmixture();
        custView.receiveOrder(NCustomer, order, admixture);
    }
}
```

//View// เป็นคลาสของลูกค้าที่สั่งรายการอาหารกับทางพนักงานที่มารับคำสั่งซื้อ พร้อมแจ้งวัตถุดิบที่ต้องการ

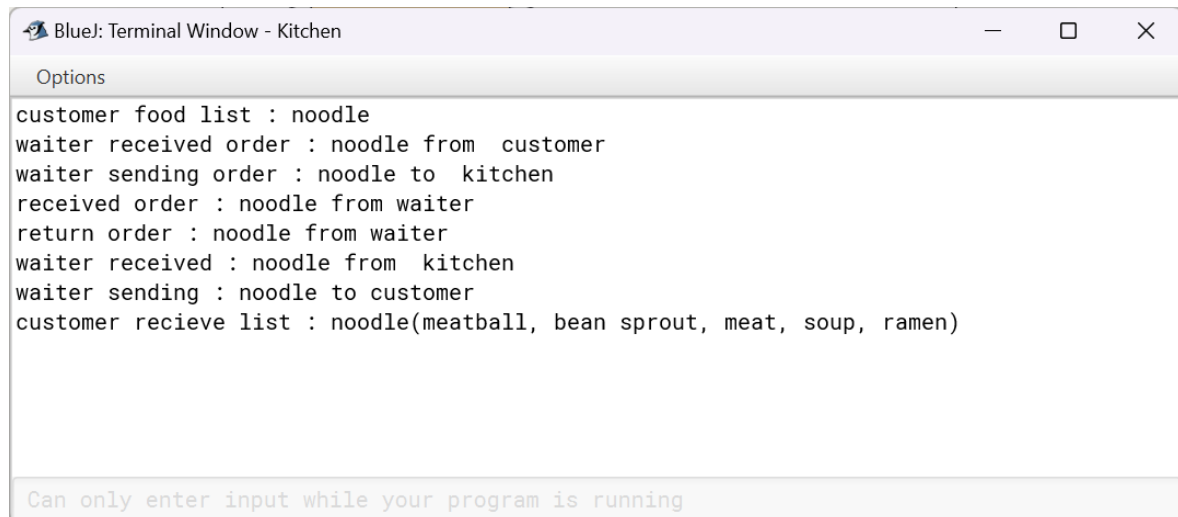
```
public class CustomerView
{
    WaiterController waiterController;
    public void restuarant(String order,String NCustomer)
    {
        System.out.println(NCustomer+" food list : "+order);
    }
    public void receiveOrder(String NCustomer, String order, String admixture){
        System.out.println(NCustomer+" recieve list : "+order+"("+ admixture +")");
    }
}
```

//Demo// เป็นคลาสที่เข้าถึงทุกคลาสเพื่อทดสอบการใช้งานโปรแกรม

```
public class Demo
{
    public static void main(String[] args)
    {
        CustomerView custView = new CustomerView();
        KitchenModel kitModel = new KitchenModel();
        WaiterController waiterControl = new WaiterController(custView, kitModel);

        String NCustomer = "customer";
        String order = "noodle";
        waiterControl.takeOrder(order, NCustomer);
    }
}
```

//Output//


```
BlueJ: Terminal Window - Kitchen
Options
customer food list : noodle
waiter received order : noodle from customer
waiter sending order : noodle to kitchen
received order : noodle from waiter
return order : noodle from waiter
waiter received : noodle from kitchen
waiter sending : noodle to customer
customer recieve list : noodle(meatball, bean sprout, meat, soup, ramen)

Can only enter input while your program is running
```


Sequence diagram

การสั่งอาหาร (ถ้วยเดียว)

